

משה סקאל מסעו של מגלן

בשנת 1494, שנתיים לאחר מסעו של כריסטופר קולומבוס לאמריקה ובעקבות מלחמות ממושכות בין ספרד לפורטוגל על השליטה בארצות ה"חדשות" שגילו, חתמו הספרדים והפורטוגלים, בתיווכו של האפיפיור אלכסנדר השישי, על "הסכם טורדסיאס". ההסכם התווה את קו הגבול הימי בין מושבות ספרד למושבות פורטוגל, בשרטוטו קו שרירותי העובר בלב האוקיינוס האטלנטי, כאלפיים קילומטרים מערבה מאיי קפ-וֶרְדֶה. על פי הסכם זה, כל יבשה העתידה להתגלות ממזרח לאותו קו תהיה שייכת לפורטוגל, וכל יבשה שתתגלה ממערב לו, תשתייך לספרד.

בשנת 1519, בשיאו של עידן הגילויים הגדולים, היה הפורטוגלי פרדינאן דה מגלן (1480-1521) לאדם הראשון שהקיף את כדור הארץ. מטרת הפלגתו היתה כפולה: לגלות את המצר שיאפשר להפליג מסביב לעולם בדרך המערב, וכן להגיע ל"איי התבלינים" האגדתיים שבדרום-מזרח אסיה. באותם ימים היו התבלינים יקרים מזהב, וכל יורד ים אירופי שהפליג לאסיה, הקפיד להצטייד בשובו בכמות גדולה ככל הניתן של לפפל, קינמון ותבלינים יקרי מציאות נוספים.

לאחר שכשל בניסיונו לשכנע את מלך פורטוגל מנואל הראשון שיתמוך בתוכניתו הנועות – להגיע מאירופה לאסיה שלא בדרך המסורתית, סביב חופי אפריקה, אלא דרך הארצות החדשות שגילה קולומבוס כשני עשורים קודם לכן – פנה מגלן למלך ספרד קרלוס הראשון (לעיתיד, הקיסר הגרמני קארל החמישי), וזה ניאות לממן את ההרפתקה, והעמיד את המלח הפורטוגלי בראש צי של חמש ספינות ספרדיות.

בספטמבר 1519 הפליגו חמש הספינות מנמל סויליה שבדרום ספרד, ובראשן ספינת הדגל, ה"טרנינדד". הצי מנה כמאתיים ושישים מלחים בני לאומים שונים, והספינות צוידו, כנהוג, בכמויות גדולות של מזון המתאים להפלגה ארוכה: קמח, שעועית, עדשים, אורז, בשר מיובש, גבינה, שום, בצל, דבש, צימוקים, אלוהוול, וכן ה"ביסקוויט", שבימים של דחק יהיה למזונו היחיד של המלח. כמו כן הועמסו על הספינות פעמונים, מראות, סכינים ושאר אביזרים פעוטי ערך, המיועדים לסחר עם הילידים שיפגשו בדרך. חודשיים אחרי שיצאו לדרך, הגיעו הספינות לחופי ברזיל ועגנו במפרץ ריו דה ז'נרו. הן המשיכו במסען דרומה, אך נאלצו לעגון במשך חודשים אחדים מפאת החורף הפְּטָגוֹנִי הקשה. שם אזל מלאי המזון שנטלו מאירופה, ואנשי הצוות ידעו חרפת רעב נוראה. לפני שיכול היה מגלן לצוות על המשך המסע, ולגלות – לאחר תלאות רבות – את המצר העתידי להיקרא על שמו, היה עליו לסכל קשר שקשרו נגדו שלושה מְרַבֵּי-החובלים של ספינות הצי האחרות.

לאחר שחצה סוף סוף את המצר, אותו "מעבר מערבי" מוכה סערות, ראה לפניו מגלן אוקיינוס לא ידוע. בזכות מימיו השלווים הוא כינה אותו: "האוקיינוס השקט". במרס 1521 הגיע הצי אל האיים העתידיים להיקרא "הפיליפינים", מעברו השני של האוקיינוס עצום הממדים. שם כרת מגלן ברית עם מלך האי סֶבּוּ, וזה הסכים לקבל

עליו את הדת הנוצרית, ואיתו כל אוכלוסיית האי. אלא שבאותם ימים התנהלה מלחמה בין תושבי סבו לבין תושבי האי השכן מִקְטָן. מגלן חש לעזרת בעל בריתו, ובמהלך הקרב מצא את מותו מחץ מורעל. מבין חמש הספינות שיצאו לדרך ב-1519, רק ספינה אחת, ה"ויקטוריה", שבה בסופו של דבר לספרד, ועל סיפונה שמונה-עשר מלחים בלבד – היחידים שנותרו בחיים מכל אנשי הצוות (פרט למלחיה של אחת הספינות, שערקה במהלך המסע ושבה לספרד דרך האוקיינוס האטלנטי). עם מתי מעט אלה נמנה, למרבה המזל, כותב העתים של ההפלה, יורד ים איטלקי בשם פִּינְאֶפְטָה. השיר "מסעו של מגלן" מגולל פרקים אחדים בסיפור מסעו של מגלן. בכתיבת השיר עשיתי שימוש בפרטים היסטוריים וביוגרפיים רבים, אך משולבים בו גם מרכיבים שהם פרי הדמיון, כדוגמת האהבה שרוחשת אשת מגלן למלך פורטוגל, מנואל הראשון. כן נטלתי לעצמי את החירות לכלול בשיר אובייקטים ומושגים שאינם בני התקופה. "מסעו של מגלן" הוא מחווה לז'אנר הפואמה ההיסטורית, וניסיון צנוע להשיב את הז'אנר העתיק הזה אל מחזור הדם של השירה העברית בת זמננו.

מ"ס

navigare necesse est

(חיוני להפליג". זוהי סיסמתם של יורדי הים בימי הביניים, שהמשכה הוא: "לְחִיּוֹת – לֹא חִיוֹנִי".)

חלק ראשון

מגלן נפרד מאשתו ההרה ומבנו התינוק, ומפליג מערבה בראש צי ספרדי המונה חמש ספינות. הוא עצמו מפקד על ספינת הדגל, ה"טרינידד". עוד לפני היציאה לדרך נתקל מגלן הפורטוגלי בגילויי חשדנות ועוינות מצד אנשי צוותו הספרדים, שרואים בו בוגד. לא עובר זמן רב מיום הפרדה, וכבר אשתו הספרדייה של מגלן שוגה בכיסופים והוגה אהבה למלך פורטוגל, מנואל הראשון. והרי זה אותו המלך שסירב בשעתו לפרוש את חסותו על תוכנית ההפלה היומרנית של בעלה, ומשום סירובו נאלץ מגלן "לערוק" לשורות הספרדים.

אֶשְׁתּוֹ שֶׁל מְגָלָן פּוֹרְמֶת בְּלִילוֹת
תְּכַרִּיף שֶׁהֶגְלִים רוֹקְמִים בְּחִלּוֹנָה.
כָּל לִילָה הִיא פּוֹרְמֶת, וּמְאִזְיָה
לְרַחֲשֵׁי הַיָּם. עֲלִיָּה לְגִלוֹת

שמים אחרים בסוף המעגל.
כדור הארץ נח. לריק הרוח רבה
עם גס הטריניידר השטה מערבה:
הדגל הוא ספרד, הנפש – פורטוגל.

“הארץ מתוחה כפּלֵס” זאת עבדה
שאיש עדין לא הצליח להפריד.
כי הימים צרופים משקט ותכריד,
וקצה הגלים עשוי מחלדה

וחלד. פורטוגזי בשרות ספרד
רצה לתלות מפרש ולרתד גלים
לקצה האדמה, אף מסלולו הכלים
את מנואל המלד. פתיונו ירד

עמק מירכתי הטריניידר. כריש
עיר, שנחיריו הסיעו את הדם,
פזל מעל לפגי המים אל אדם
קטן ונכלולי – ואז נפער חריש

בחטר שדרתו. הדג אכל לשבע.
אשתו של מגלן צמודה אל החלון.
עבר אחד בבטן עף כמו בלון,
הילד השני צמח – אף לא לגבה.

לפני שהתלבש למיסה, מגלן
הציץ אל תוף עינה, קנח את שרוולו,
אמר לה: “נתראה בעוד שנה. ולא –
תרעי שגורלי בורח כסידן,

"וְכָל חֲלוּמוֹתַי נָחִים בְּתוֹךְ טְמִיּוֹן
הַמֶּלֶךְ. מִנּוּאֵל מוֹשֵׁל בְּרֹאשׁ הַגֹּל.
הַדְּגֵל הוּא סֶפֶד, הַנֶּפֶשׁ פּוֹרְטוּגַל –
אֲנִי אֲשָׂא לְבַד בְּכָל הַבְּיּוֹן.

"מִכָּל הָעֵבְרִים קָמִים עָלַי: 'בּוֹגֵד',
סוֹקְלִים הַגְּדוּפִים. 'עוֹבֵר סֶפֶד, נִכְרִי!
לְנִצַּח מִתְבַּדֵּל, לְנִצַּח עֲרִירִי,
אֲנִי מִפְּלִיג לְבַד בְּזֶרֶם הַנוֹגֵד

"מִזְרַח מִמְעַרְב. הָאֶפֶק הוּא קֶצֶר.
וְאַתָּה, אִשָּׁה, פּוֹחֶדֶת לְחִכּוֹת. חֲכִי.
בְּסוֹף כָּל אֵי אָבוֹד קוֹרְצוֹת נוֹצוֹת תְּכִי,
וְסִפִּינְתִי תִהְיֶה כְּבֶדָה מִכָּל אוֹצֵר."

אֵךְ הָאִשָּׁה לֹא שִׁעֲתָה לְאַהוּבָה.
הִיא נָחָה עַל כֶּסֶף וְסִבָּה עַל כֶּנֶה,
הַיֶּלֶד הָרֵאשׁוֹן נוֹבֵר בְּאֲגָנָה,
וּבְבִטְנָה עוֹקְצִים עֶבֶר וְתֵאָוָה.

הָאֶרֶץ עֲגֵלָה? כְּדוּר? הוּא הַתְּחִלָּה
לְשָׁנִים: מִגֵּלֶן שְׁלֵה וְשֵׁל הַיָּם.
בְּאֶפֶק הַכְּבֵד-מִכָּל-בְּשֵׁר נִפְרָם
נִתִּיב סוּדִי לְקַפִּיטוֹן הַמִּתְחַמֵּק.

עֲכָשׁוּ הוּא מְאִים לְהַמְלִט מִשָּׁם,
וְהִיא? הוּא מְצַפֶּה שֶׁהִיא תִגְוַע לְאֵט,
שְׁפִיָּה הַכְּבוֹשׁ יִלְחֹשׁ אֶת שְׁמוֹ ("רֵק אֶת
תְּלִכִי אֶתִּי בְּאֵשׁ, בִּיבְשָׁה, בְּיָם!")

אך לא, היא לא תמכר את בנה לתרנגול
כלי בית, ותשקע אתו במצולה.
היא תתחשק, היא תלחם במצלע
האב, הבן והכדור (שהוא עגל?).

ובעודה עוצמת את עיניה, היא
לוחשת לעבר, צובטת את הבן,
רואה את יאוושה הולך ומתאבן
ושט בלא בשר אל מקורו – האי

שלא תדע למצא. "אל תדאגי, חכי",
היא מבקשת מעצמה. "האל קשוב."
אבל כשמגלן יבוא אליה שוב,
היא לא תוכל לבלע, וודאי תקיא

את כל אהבתו, כאלו היא ספר
שקסם הפכו למים עכורים.
ואם יתגודדו אצלה המחוזים,
וכל העת יצורו על לבה הקר,

היא לא תפקיר את משכנם. היא תסרב.
ואף אם מגלן, הבעל השתקן,
יקיף את הכדור, ישא אותו על פן
למלך, בחשכת הלילה, בעורב,

היא תצטיד בארץ רוח. התכריך
יקרם גלים ביום, ימליח בלילות
את כסת ארוסיה, עד אשר תחלט
הנפש את שקוי היצר הפריך.

”זָרְקוּ אוֹתִי לַיָּם צָחִית,“ הִיא תִקְבֵּל,
”מִשְׁכַּן הָעֵגוֹנוֹת, הַמְקוּוֹת לְטוֹב.
אֶךְ כָּל גּוֹפֵי כְּמֵה לְנַחְשׁוֹל רָטֵב.
הִנֵּה הוּא, הַגּוֹאֵל, וְלוֹ אֲתָן הַכֵּל:

”הַמְלֶךְ מְנוֹאֵל! רְאוּ כְּמֵה הוּא חָד
מִבֵּט, אִיךָ פּוֹרְטוֹגָל כּוֹרֶעַת לְרַגְלֵיו!
כְּשֶׁשָּׂמוּ יוֹשֵׁם בְּפִי, לְבִי יִנְבֵּעַ חֶלֶב,
וְהוּא יִהְיֶה שְׁלִי, וְהוּא יִהְיֶה אֶחָד!

”כְּנִי יִתְנַחֲמוּ בְּחִיק אוֹתוֹ הַזֶּר
הַבָּא לְחַמֵּל עַל אִם הִיתוּמִים. אֲנִי
אֲדַבֵּק בּוֹ, בְּאַהוֹב לְבִי, בְּמַעֲנִי,
אֲפִלּוּ יִפְלֵל הַגִּבֹּר הָאֲכֹזֵר

”לְחַנֵּק אֶת נְשִׁימוֹת הַבֶּן וְהַעֶבֶר.
אֲנִי אֲשַׁתּוֹ שֶׁל מְגִלֹן, אֲזִי מֵה, קוֹרֶה
שְׁבַעַל וְאֲשָׁה שָׂרִים בְּדוֹ, בְּרֵה,
בְּמִי, בְּפֵה, בְּסוֹל – אֲבָל בְּלֵה נִשְׁבֵּר.

מֵאֲסֵתִי, אֱלוֹהִים! אֲנִי רוֹצֵה לְנוּחַ
כְּמוֹ לוֹיִתָן בְּמַיִם סָבִיב אוֹתוֹ הָאִי
שֶׁהוּא רוֹצֵה לְקַטֹּף אֶת תְּבַלְיָנָיו. כְּבָר אִי-
אֲפֹשֶׁר שְׂיִתְבַּיֵּת בְּמִקוֹם לָנוֹס כְּרוּחַ

עִם כָּל הַסַּפָּנִים? מֵאֲתִים חֲמָשִׁים
וְשֵׁשׁ הָאֲמָהוֹת יוֹכְלוּ לִישֹׁן בְּשֶׁקֶט,
בְּזִמְן שְׂמֻטָּתִי – לַחֵה וּמִשְׁתַּנְּקֵת –
תִּסַּב עַל צִיר כְּדוֹר הָאֶרֶץ, וְנָשִׁים

יִרְצוּ כְּמוֹנֵי לְזִיף אֶת הַנִּפְחָדָת.
חָרוּז נָשִׁי יִנְצֵץ עַל קֶמֶט צְוֹאֲרִי,
וְהַזְכָּר שְׁלִי יִנוּעַ כְּאֲרִי
עַל פְּנֵי מַדְבְּרִיּוֹת שֶׁשָּׁמַשׁ לֹא פּוֹקֶדָת.

שָׁמַיִם עֲצוּרִים, אֲנִי רוֹצֶה לְרוּת
עֲכָשׂוּ! אֵךְ בְּעֲלֵי כּוֹרֵעַ אֶל הַנַּחַל.
וּמְנוֹאֵל קָרֵב, וְשִׁרְבִיטוֹ מִנַּחַח עַל
רֵאשׁוֹ הַגַּחְמָנִי, וְעֲרַפֵּל עֵבֶת

אוֹפֵף עֲכָשׂוּ אֶת שָׁמַי סִפְרָד. אֲנִי אֶשְׁתָּה
נוֹזְלִים חֲמִים שֶׁל לַיְלָה. אֵינְ לִי נַחְמָה.
כַּעַת אֲנִי אֶשְׁתּוֹ שֶׁל מְגֻלָּן. אֵז מָה?
מְקִיף כְּדוֹר הָאָרֶץ הוּא נִדְר שׁוֹטָה!

חלק שני

מגלן ואנשי צוותו מפליגים באוקיינוס האטלנטי. יום יום מגיעים אל ה"טרינידד" של ימים מן הספינות האחרות, ומדווחים לקפיטן על מצב הצי. כאשר מגיע החורף הפטגונית הקשה, אוזל מלאי האוכל שהביאו עמם מאירופה, ותנאי החיים בספינות הופכים קשים ממש. המלחים הנואשים מתחילים לתהות על נחיצות המסע ועל צידוקו. הרעב הולך וגובר, ואף מלאי הביסקוויט – מזונו הבסיסי של כל ספן בשעת דחק – היה למאכל העכברושים השורצים בכל פינה. האיטלקי פינאפטה מדווח ביומנו על ניסיון המרד של שלושה מרביי-החובלים של הספינות האחרות, ועל סיכולו המהיר בידי מגלן.

הַגֵּם שָׁמוּל כָּל אֵי יוֹשֵׁב הָאֵי הָאֲנְטִי,
אֶל מוֹל הַנִּצְחָה לֹא צוֹמַח שׁוֹם גְּדוֹל.
וְאֵף מְלַח לֹא קָם לְשֵׁאל: "הֲבֵא מְבוֹל?"
כַּעַת שֶׁמְגֻלָּן חוֹצֶה אֶת הָאֲטֵלָנְטִי.

"אֵי הַתְּבַלְיָנִים קָרְצוּ מִן הַבֶּשֶׂר,"
קוֹבֵעַ מְגַלֵּן. הָאֵיטְלָקִי מוֹרֵט
נוֹצָה וְקֶסֶת דִּיּוֹ, וְזִכְרוֹנוֹ חוֹרֵט
מִזְרַח וּמִעֶרֶב בְּדֶף הַמִּיֶּסֶר.

עֲדַת עַכְבְּרוֹשִׁים טָרְפָה אֶת הַבֵּיִסְקוּיט;
הֵיזוּ, הַחֶלֶב וְשִׁבְעַת הַפְּרוֹת
שֶׁקָּעוּ וְנִטְרְפוּ. קִדְחַת מְאֹרוֹת
הַצְּמִיחָה בְּסוֹפֵר הָאֵיטְלָקִי עֹוִית.

"הָאֶפִּיּוֹר שֶׁלַח אוֹתָנוּ לְסִמּוֹן
יָמִים וַיִּבְשׂוֹת, וְלַחֲצוֹת אֶת קוֹ
הַמַּיִם הַבְּתוֹלִים, שְׁרִיחַ שֶׁל רֶקֶב
כְּבוֹשׁ בְּעֵרוֹתָם הִירְקָה. אָמֵן."

הַסְּפָנִים קוֹפְצִים בְּנֶפֶשׁ חֲצוּיָה
מִצַּד לְצַד, וְאֵל הַמַּיִם מִשְׁלִיכִים
פְּגָרִים מִכִּי שָׁרֵב לְקֶבֶר מְלָחִים.
הַקְּפִיטוֹן עוֹטָה זָקֵן וְדוֹמְיָה.

חֲרַפַּת הַחֶרֶף כְּבֹר נוֹשְׁבֶת עַל הַיָּם,
וְגִבְהַת הַגְּלִים כְּגִבְהַת הַבֶּשֶׂר.
הָאֲנִיּוֹת עוֹגְנוֹת בְּאֶפֶק מְחָסֵר
קָרְבִים, וְהַסַּעַר מִתְפַּוֵּגֵג, וְתָם.

אַרְבַּע רוּחוֹת הַיָּם צָנְחוּ לְדִרְאוֹן.
דְּמָמָה. אֲשֶׁתוֹ שֶׁל מְגַלֵּן רוֹאָה עִם רֶדֶת
הַלְיָלָה אִיךָ פּוֹרְעִים הַעֲנָנִים לְלִדְתָּהּ,
אִיךָ גֶשֶׁם שְׁלִיתִי קוֹלֶחַת קִפְאוֹן.

"אני חפיתי די, ולא פקחתי עין.
עכשו אקרא לכל גברי העיר לצאת
אל סף ביתי, ולהשיב לי את פלצט
החשקה, כי מיתרי קולי פרומים עדין.

"אני יודעת: אין לי מגלן אחר.
השחר והערב, זוג מחללי,
הומים: רק את, אשה, השפלת לתפר את טלאי
הזמן של בעלך'. האם הוא עוד זוכר...?"

החרף מתעמר בקפיטן. שוב איש
אינו זוכר איך פעם מגלן רתת
סביב לקרבן הארץ השותת.
כעת הוא נח. כעת החרף המבאיש

עולה מתוך הים כמו ממדמנה.
המלחים מורדים: "לקפיטן, שלום.
הדרך מובילה לגיהנום. חלום
אפף את שתי עיניך ככמוסת שנה.

אנחנו נתינים, אך לא נסבל מרות
של פורטוגזי. קו נחתך בין אחרית
ימיך לימינו. כאן קבורה הברית
המקדשת: לנו – ים, לך – חרות.

"כי אין לנו מלכה או מלך: רק הים
מטביע בנו חק אחד – רפיון עצל.
אנחנו נסוגים. שוב לא נמתח את צל
זנבה של טרינידר עד אפס העולם."

הַקְפִּיטֹן הַקָּר אוֹטִם אֶת נַחֲרִיו,
וְסִכִּינוּ מִתִּיז אֶת נֶפֶשׁ הַקּוֹשְׁרִים.
גּוֹפֶם מְשַׁלֵּךְ לַיָּם, וּמְגַלֵּן מְדָרִים
הַרְחֵק מִמְצָרוֹ, בְּסִבֵּר מְחֻשָּׁב.

אֲשֶׁתִּי, הוּא מְהַרְהֵר, יוֹשֶׁבֶת בְּמִקּוֹמָה.
הַחֲרֵף לֹא אוֹזֵל, הַמַּיִם מִתְגַּבְּרִים.
לְכֹה הַמְטִילָא וְדַאי נִמְלֵא חֲרִים
שְׁעָה שְׁבֹאֲרִבְעַת קִצּוֹת הָאֲדָמָה

נוֹדַע מוֹתִי. אֵךְ הִיא אֵף פֶּעַם לֹא תִנָּתֵה
אֶת צָרְתָהּ בְּאֶזֶן אִישׁ אַחֵר. אֲשֶׁתִּי,
לִילוֹת שְׁחָרִים מְשַׁחֵר, בְּזָרֵם הָאֲטִי,
צִפְתָּהּ בְּעַנְנִים, מְעַנְנִים חִיתָהּ.

הָאֵם עָלִי לְסוֹר לְמִרוֹתוֹ שֶׁל גֵּל
בֶּן מְוֹת? אֱלוֹהִים, הָאֵם עָלִי לְחַמֵּל
עַל מַיִם, עַל שְׁמַיִם, בְּעֵבּוֹר אֶתְמוֹל
שָׁבוּ עוֹד הַתְּרַפֵּק לְבִי עַל פּוֹרְטוֹגָל?

לֹא, אִינִן לִי מְנוּחָה. הַחֲרֵף מִתְאַדָּה.
עִם קִמְזֵן מְלָחִים אֲבָקִיעַ אֶת מִבְצָר
הַמַּיִם, עַד אֲשֶׁר נִשְׁיג אֶת הַמְצָר.
עִיפֹתִי. בְּדָבָר אֶחָד אֲנִי מוֹדָה:

הַיּוֹם כָּל גֵּל בֵּינִם לְמִרוֹתָנוּ סָר.
נִכָּה לְלֹא חֲמֵלָה בְּאִפְקָ. נִלְחַם
בַּמַּיִם עַד חֲרָמָה וְעַד לְבִלִי רַחֵם.
אִי הַתְּבַלִּינִים קָרְצוּ מִן הַבָּשָׂר!

חלק שלישי

לאחר מוראות החורף מתגלה סוף סוף "המעבר המערבי" המיוחל, שלימים ייקרא "מצר מגלן". מחמש הספינות נותרו שלוש: אחת הספינות עלתה על שרטון וטבעה, וספינה אחרת ערקה וחזרה לספרד. מגלן וצוותו חוצים את האוקיינוס השקט, ולאחר הפלגה ארוכה ורב־תלאות עוגנים לבסוף באי הקטן סֶבו, אחד מאיי הפיליפינים. מגלן כורת ברית עם המלך המקומי, ותושבי האי מקבלים על עצמם את הדת הנוצרית. מגלן מתנדב לסייע לבעל בריתו במלחמתו עם בני האי השכן, ושם הוא מוצא את מותו מחץ מורעל.

חָמֵשׁ סְפִינּוֹת יָצְאוּ לַהַקְפָּה. סְפִינָה
אֶחָת אֶת נַשְׁמָתָהּ הוֹצִיָּאהָ עַל שְׂרָטוֹן;
סְפִינָה שְׁנִיָּה חֲזְרָה, בָּיִם עֲקֵלְתוֹן,
הַבְּיָתָה לְסִפְרָד. כְּדוֹר הָאָרֶץ נָע

בְּתַפְרֵי מְשֻׁלָּשׁ. הַטְּרִינִידָד בְּרֵאשׁ.
נוֹסַעַת לְמִצְרַיִם, וְהַמְצֵר בּוֹרְחַ
אֶל עֵבֶר אַפְקֵי צָהָר שְׁנַיִם כְּיָרַח.
הַמְּלָחִים אוֹכְלִים מִבְּשָׂר הָעֵצִים בְּרוֹשׁ

שְׂצָדוֹ. מְגֵלֵן רוֹאֶה עֲכָשׁוֹ כִּי טוֹב,
הוּא לֹא יִסּוֹג אַחֲוֹר. עֵינָיו דְּבָקָה בְּשִׁמְשׁוֹ.
הוּא שָׁב וּמְמוֹלָל שְׁמַיִם מְלִיל אִמְשׁ
בְּשַׁחַר הַכַּחַל. הָאֵיטְלָקִי יִכְתֹּב

אֲשֶׁר יִכְתֹּב: דְּבַר לֹא יִשְׁנֶה כְּעַתָּה.
עֲרוֹת הַמְּצוּלָה כְּסִתָּהּ בְּעֵצְמוֹת,
וְהַגְּלִים נְדָמוּ. מְגֵלֵן יִשְׁמַט
אֶת הַגָּה הַסְּפִינָה, וַיַּעֲדֵר בָּאתָ

התָּרַן: הַמְצֵר קוֹרַח עַל מִצְחֹו.
הֵים פְּעוֹר כְּפָצַע. רוּחַ חֲרִישִׁית
לוֹטְפֶת אֶת פָּנָיו לְאוֹר הָעֵשְׂשִׁית,
חֲרָטוֹם הֲטָרִינִידָד צוֹלַע כֹּה וְכֹה.

וְאֵלוֹהִים מֵרָאָה לְמַגְלָן אֶת דֶּרֶךְ
הַיְסוּרִים, אֲשֶׁר סוֹפֵם הַנְּחֻלָּה.
הוּא קֹד אֶל הַמְצֵר. הַשֶּׁמֶשׁ הַתְּלוּלָה
זוֹלְגֶת עַל פָּנָיו, וְהוּא כּוֹרַע בְּרֶךְ.

סַפִּינַת הֲטָרִינִידָד גּוֹנַחַת וְיוֹלְדַת
אוֹקֵנּוּס צְלוּל עֵינַיִם: "הַפְּסִיפִי". כֶּף
קוֹרָא לוֹ מַגְלָן, וְעֵלְבוֹנוֹ נִשְׁכַּח.
הוּא קָם וּמְזַרְזֵן אֶת נְתִינָיו לְרֵדַת,

לְגִשְׁתֵּי אֶל הָאֵי סְבוּ, שְׁתוּשְׁבֵי
שְׁטוּפִים בְּתֵאוֹה לְחֶרֶב, לְשָׁרִיוֹן,
לְפַעְמוֹן חֲלוּד תְּמוֹרַת בְּדֵל קַנְמוֹן,
כַּנְגָד תְּרַנְגְּלַת – מְטִילֵי זֶהָב.

הֵילִידִים עוֹמְדִים בְּפָנָי מֵרָאָה שְׁבוּרָה.
לְמַעַלָּה מֵרֵאשִׁים נִזְקָף הַצֶּלֶב, וְתַחַת
אַרְשֵׁת רַחֲמָנִית שְׁעַל פְּנֵיהֶם נִמְתַּחַת
מִפְּנֵם לְעַד הַמָּסָר: אֵלוֹהִים בְּרָא.

"הָעֶרֶב," הֵם קוֹרְאִים, "נַחְגֵּג. הַפִּילוֹ עֲגֹן!
מִלְכָּנוּ הַמוֹרֵם מִכָּל בְּשָׂר וְשֶׁמֶט
אַפִּים אֶת חֲרָבוֹ, אִף יִשְׁתַּכַּר קְלוֹת.
נוֹבִיל אֶת מַגְלָן (זֶה – כֶּכֶר לְגַם כַּהֲגֹן).

להלוּלת אחים, שְׁמֵדִים תִּמְתֵּק.
הִנֵּה הוּא מִתְפָּרֵק מִשְׁרֵיוֹנוֹ. הִנֵּה
הַקְּפִיטוֹן יוֹרֵד בְּשִׁבִיל הַמְּגָנָה,
שֶׁקֶצֶף הַגְּלִים מִתְרִיעַ בוֹ: תִּיק תִּק...!

הוּא בָּא לְקִרְאָת מַלְכָּנוּ הַנִּשְׁגָּב! יְחִי
הַמֶּלֶךְ! "מְגַלֵּן לֹחֵץ כֶּבֶד אֶת יָדוֹ,
הַמּוֹזִיקָה נִמְסַכֶּת אֶל בְּכִנּוֹת הַדּוֹ,
רָה, מִי, פָּה, סוּל, וְאִזּוֹ קוֹרְאִים שְׁנֵיהֶם: "אָחִי!"

"מְחַר כְּשִׂאִיר הָאוֹר אֶתְּה תִצָּא
לְמַחֹת אֶת עֲוֹנוֹי," הַמֶּלֶךְ מִלְחָשׁ
בְּאִזֹּן מְגַלֵּן – וְזוֹה, כִּמְנַחֵשׁ,
מִגְבִּיהָ אֶת חֲרָבוֹ, וּפִיו אֵינּוּ פּוֹצֵה.

הַהֲלוּלָה טְרַפָּה מְכַל הַבָּא לְיָד.
סִפְרָד וּמְלַחֲיָה נִרְדָּמוּ כָּלֵם.
הֵיכֵן הַפּוֹרְטוּגָזִי? כֶּכָּה, נְעֵלֵם?
בָּאִים, שׁוֹתִים, אוֹכְלִים, וּמִסְתַּלְקִים מִיָּד?

אֵךְ מְגַלֵּן עוֹטָה שְׁרִיוֹן וְקִשְׁשִׁים.
חֲרָבוֹ הוֹשֵׁבָה כֶּבֶד לְנִדְנָה. הַטְּרִינִידָד
עוֹגְגַת מוּל חוֹפֵי הַמֶּלֶךְ שְׁמֵרֵד,
הַסִּפְרָדִים קוֹפְצִים לְמִים הַכְּמוּסִים,

וְרִשֵׁת יְלִידִים גּוֹלְשֵׁת בְּמוֹרְדוֹת
הַחוּף, כִּנְגָד אַרְבָּעִים זְקוּפֵי אֲרֶשֶׁת.
בְּרֵאשׁ – הַקְּפִיטוֹן. גּוֹפוֹ גְּמִישׁ כְּקֶשֶׁת.
רְגְלָיו שְׁקָעוּ. עָלְיוֹ בְּמִים לְדָדוֹת.

קִשָּׁה לְצַעַד בְּמִגְרֵשׁ זָרִים.
הַשְּׂרִיזִים רוֹיִם מְלֹא הַמַּפְשָׁעָה.
קְרִיאַת הַקְּפִיטָן מִתּוֹךְ הַיָּם גּוֹאֵה:
"הֲרַפּוּ מִהַקְּשָׁתוֹת!" – אֶךְ הַחֲצִיִּים נוֹרִים...

רְגֵלְיוֹ כּוֹשְׁלוֹת אֶל חוֹף הָאֵי הַמְּקַלֵּל,
אֲצַבְעוּתָיו נוֹשְׂרוֹת אִפִּים כְּשֶׁלֶכֶת,
אֶךְ מְגַלֵּן מְנִיד רֹאשׁוֹ: "צְרִיךְ לְלַכֵּת!
לְגִשֵׁת וּלְתַבַּע אֶת אֲשֶׁר חָלַל..."

כְּכֹר אֵין לוֹ קוֹל, טְרַפּוּהוּ הַחֲצִיִּים. תְּשׁוּקָה
נוֹסֶפֶת מִתְּגַלְעֵת בְּגוֹפּוֹ. שְׂתוּק
מִשְׁבִּית אֶת מִשְׁבְּרֵי הַמּוֹחַ, וְרִתוּק
זוֹרַע בְּגֵלְיוֹ בּוּקָה וּמְבַלְקָה.

הַיְלִידִים מוֹתְחִים אֶת רְגֵלֵיהֶם כְּחֵץ,
וְאֶת שְׂרִיזֵי הַזָּר תּוֹלִים לְמַחֲסָה
מִפְּנֵי הַגָּשֶׁם. אֶת הַקְּפִיטָן נוֹשֵׂא
קֶהַל עֲצוּם, צָמָא דָם, וְאֶת נַפְשׁוֹ מוֹחֵץ.

בְּיוֹם הַדִּין, אֲשֶׁתּוֹ לֹא בָּאָה אֶל מַפְלֵס
הַמַּיִם. הִיא כְּכֹר מִתְּהָ. מִתּוֹ גַּם בְּנָיו.
אֵין אִישׁ שִׁיִּצְטַעַר עַל קְפִיטָן עָנּוּ
וְקָר, שְׂאֵלוֹהֵם בְּנִשְׁמָתוֹ מָאֵס.

וְאֵין אָדָם אֲשֶׁר יִשְׁגִּיחַ בְּלִילוֹת
עַל נַפְלְאוֹת הַיָּם בְּנִצְחַת תְּכָרִיכָיו.
צְמוּדָה אֶל הַחֲלוֹן בְּגֶשֶׁם, בְּשָׂרְב,
אֲשֶׁתּוֹ שֶׁל מְגַלֵּן הַפֶּכֶה לְאֲשֶׁת לוֹט.